Ն. 4176 1904 ՕԳՈՍՏՈՍ 28/10 ՇԱԲԱԹ. ՀՈՒՄԱ. ԻՐԹԼՈՒ 21 ԻՆՃԻ ԱՌՆԻ 29 ՃԷՄԱԶԻ ԻԼ ԱԽԻՐ 1322 —— 28 ԱՂԸՍԹՈՍ 1320

ՄԷՋՄՈՒԱ ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաքթասա իրի տեվա եանի ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ վե ՀՈՒՄԱ. ԻՐԹԼՈՒ կիւնլերի նեշր օրունուր։

ՆԻՒՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ.

مجموعهٔ اخبار
چاوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղր., = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85 = 6 Այլըղը 45 ղր. տարի։ = Մէմալիքի վէնէպիէ իչին սէնէլիկի 20 ֆր. տարի։ = Բօսթա իւճրէթի պիղէ այիտուր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տարի։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = 1ինճի սահիֆէնին սրբասը 5, 2ինճի վէ 3ինճիւ սահիֆէլէրին հէր սրբասը 3, վէ 4ինճիւ սահիֆէնին պէհէր սրբասը 1 ղր. տուր։ = Զօգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օրունուր։

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ միւրաճաաթ օրունա։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ՕՐՈՒԱՆ ՆՕԹԵՐ

Պարոն դպրոցականներուն աչքը լո՞յս։

Դպրոցները կը պատրաստուին վերսին բանալ իրենց դռները անոնց առջեւ ամենայն հիւրասիրութեամբ ընդունելու համար զանոնք, թէեւ շատ տղաքներ ա՛յնչափ գոհ չեն մնար այս հիւրասիրութենէն, որ դարձեալ զիրենք պիտի հարկադրէ ժամերով ծռած մնալ իրենց գրասեղաններուն վրայ, վարժապետին հսկող ակնարկներուն տակ, որոնցմէ խուսափիլ անհնարին է՝ իրիկուան արձակուրդէն առաջ։

Պարոն դպրոցականները՝ պզտիկ entracte մը ետք, ուր վայելեցին ծուլութեան ամբողջ բանաստեղծութիւնները և հրապոյրները, նորէն պիտի սկսին աշխատիլ՝ ջանալով մարդ ըլլալու ճամբուն մէջ օրէ օր յառաջանալ, մինչ իրենց ծնողքները չուանով կը քաշեն այն օրը, ուր իրենց սիրասունը պիտի ձգէ վարժարանին սեմը, վկայական ի ձեռին, մանելու համար աշխարհի սեմէն ներս, ուր կը սպասէ իրեն անորոշ ճակատագիր մը, ուրկէ կախում պիտի ունենայ իր ամբողջ ապագայ կեանքին երջանկութիւնը կամ դժբաղդութիւնը։

Ու ծնողքները — բանաստեղծ՝ զաւակներնուն նկատմամբ — աղուոր աղուոր երազներ կը հիւսեն իրենցհոգեհատորներուն մասին, սպանեական դղեակներ կառուցանելով իրենց ծնողական բարեացակամ երաւակայութեանը մէջ, դղեակներ, որոնք հաւանօրէն անհիմն կ'ըլլան սակայն։

Ու տխուր է տեսնել այս ծնողքները՝ յուսախափ եղած իրենց երազներուն մէջ, այն օրը, երբ իրենց զաւակները՝ թէեւ վարժարանէն չրջանաւարտ՝ սակայն կեանքի մէջ չեն կրնար գրաւել այն դիրքը, զոր չինած էր արդէն իր միտքին մէջ միամիտ ու բարի ծնողքը։

Դպրոց և կեանք. — մէկը դրական, իսկ միւսը վերացական, երկուքն ալ իրարու հակոտնեաներ են։ Դպրոցին մէջ աշակերտին տարած յաջողութիւնները՝ շատ քիչ անգամ գրաւական են անոր աշխարհի մէջ ալ տանելիք յաջողութիւններուն։ Դպրոցին ամենէն աշխատասէր ու չարքաշ աշակերտը կրնայ դպրոցէն դուրս հազիւ քանի մը զրուշնոց ամսական մը գտնել, մինչդեռ անդիինը որ իրեն սկզբունք էր ընտրած իր դասերէն ոչ մէկուն հետեւիլ, անիկա կեանքի մէջ կը գրաւէ ամենէն փայլուն ու նախանձելի դիրքը։ Անոր համար, մասամբ սուելորդ կը նկատեմ, յետադէմ ու ծոյլ աշակերտի մը՝ նմանապէս անձուկ ու յետադէմ ապագայ մը նախատեսել կեանքի մէջ, որովհետեւ ընդհանրապէս հակառակն է որ կը պատահի։ Այս տեսակ նախագուշակութիւններու մասին գաղափար մը տալու համար ձեզի, ըսեմ որ դպրոցական այն ընկերներս ո՞ր՝ «բանաստեղծ» կը յորջորջուէին դասարաններուն մէջ՝ իրենց սուելի կամ նուազ խեղճուկրակ յանգերուն համար և որոնք իրենց մէջը կը զգային Ողիմպոսի Մուսաներուն դասական հուրը, ասոնք վարժարանէն ելլելնէն ետքը... վաճառականի գրագիր եղան և ես մէյ մըն ալ առիթը չունեցայ անոնց անունին հանդիպելու գրականութեան մէջ, ուր դանենք պիտի ըլլին։

Այս պատճառաւ է որ նորէն քիչ մը աւելորդ կը սեպեմ ծնողքներուն անօգուտ իրարանցումը, երբ կը տեսնեն իրենց զաւակներուն հակամիտութիւնը դէպ ի ուէ գործի ասպարէզ զոր իրենց իտէալը կը նկատեն և ուր լրջամիտ ծնողքները սակայն չեն տեսներ իրենց երազներուն լրացումը. որովհետեւ, կեանքի մէջ, զաւակին ուզածը չէ որ կ'ըլլայ, այլ ճակատագիրին — զոր Նախախնամութիւն պիտի անուանենք՝ եթէ կ'ուզէք — որոշածը կը գործադրուի բնութեան անխախտ ու անսասան օրէնքներուն տրամադրութեամբ։ Տասը տարեկան եղած ատենը, այս տողերը ստորագրող քրոնիկագիրը՝ սատոիկ փափաք մը ունէր նաւապետ ըլլալու, մակոյկ կամ մավունա վարելու, և այս նպատակով պատրաստ էր չոգենաւի մը մէջ իբր միջօ արձանագրուիլ։ Ի՞նչ կրնաք ըսել. ես ալ իմ մէջս կը զգայի նաւասիութեան... տաղանդը, որուն հնաղանդիլ էր իմ գերագոյն երազս։ Սակայն, ինչպէս գիտէք, ո՛չ նաւասի եղայ, ո՛չ միջօ, ո՛չ ալ նաւապետ, և այսօր ամէն անգամ որ չոգենաւ մը նստելու հարկադրուիմ, պզտիկ դժգոհութիւն մը կը զգամ, որովհետեւ... ծովէ կը բռնուիմ։

* * *

Մեր առօրեայ ու պարբերական բոլոր թերթերը սա միջոցին վարժարանի վերաբացման ծանուցումներով լեցուն են, և յարգելի խմբագրապետները շատ դժուարութիւն քաշելու չեն կարծեմ՝ իրենց թերթերը լեցնելու համար։

Ամէն կողմ՝ վարժարանի ծանուցո՛ւմ, հոս՝ այս ինչ վարժարանին ծանուցումը, քիչ մը վարը՝ անդիի վարժարանին ծանուցումը, հոն՝ ուրիշ դպրոցի մը ծանուցումը, ամէնն ալ իրարմէ առաջնակարգ, իրարմէ դրական, իրարմէ աւելի գովելի, քանի որ իւրաքանչիւրը՝ առանց վարանումի՝ ինքզինքը փառաբանած է, կերպով մը ըսելով կարծես ծնողքներուն. — «Եթէ կ'ուզէք որ ձեր զաւակը մարդ ըլլայ, մեր դպրոցը ղրկեցէք։»

Շիտակը զրուցելու համար, եթէ ես հայր եղած ըլլայի, բաւական պիտի չուարէի՝ որոշելու համար թէ զաւակս ո՞ր դպրոցը ղրկեմ որպէս զի մարդ ըլլայ, — ամէն պարագայի տակ սակայն, եթէ իր մէջը մարդ ըլլալու միտքը կայ։ Ասդի՞ն, ա՜, հոս լեզուները զօրաւոր են. հապա անդի՞ն, անդին ալ տոմարակալութիւնը ուժգոյ է. բայց հապա մի՞ւսը... Ո՞ր մէկը թուեմ. ահա՛ բոլորին ալ «առաջնակարգ» ըլլալնուն անպատեհութիւնը։ Եթէ ասոնցմէ մէկը համեստութիւնը ունենար յաւակնելու թէ ինք անդիինէն քի՛չ մը վար է, այն ատեն, à la bonne heure!, գործը կը դիւրանար։

Սակայն, խոստովանինք թէ խնդիրը այս կամ այն դպրոցին վրայ չէ։ Դպրոցները բաղդատաբար շատ քիչ ազդեցութիւն ունին տղուն ապագային վրայ, և այս հաշուով, բոլոր դպրոցներն ալ իրաւունք ունին մասամբ մը ինքզինքնին համահաւասար կերպով «առաջնակարգ» անուանելու։ Այո՛, բարեկա՛մ, առանց paradoxale գաղափար մը մէջտեղ նետելու, կրնանք պնդել թէ ամէն վարժարան ալ առաջնակարգ է, քանի որ ամէն վարժարան ալ նպատակ ունի աշակերտը մարդ ընել։ Սակայն, ի՞նչ ընէ վարժարանը եթէ աշակերտը չունի այս տեսակ նպատակ մը։ Ի՞նչ ընէ վարժապետը, եթէ աշակերտը երդումը բրած է զինքը մտիկ չընել։ Պարապ պիտի ըլլային իր աշխատութիւնները, եթէ պատրաստ գետինի վրայ չինային։ Ու նմանապէս շատ մեծ սխալ է վարժարանը ու վարժապետը պատասխանատու բռնել։ Ի՞նչ ընեն վարժարանը ու վարժապետը, երբ ես մարդ չեղայ, մինչ իմ դասընկերս, որ միեւնո՛յն վարժարանը կը յաճախէր և միեւնո՛յն վարժապետը ունէր, մարդ եղաւ. («մարդ ըլլալը» անուշտ ըմբռնելով au sens figuré։) Արդ, մարդուս ապագային մէջ շատ քիչ բաժին ունին վարժարանը և վարժապետը, և, լրջօրէն խօսելով, վարժապետ մը չի կրնար այնչափ պարծենալ այնինչ մեծ մարդով, յայտարարելով թէ ինք անոր ուսուցիչը եղած է, քանի որ այդ պարագային պէտք է պարծանքի հակառակ զգացումովը մտածէ թէ այսինչ պզտիկ մարդուն վարժապետն ալ ինք եղած է։

Այսօր, եթէ պրպտելու ըլլանք բոլոր ծանօթ ու երեւելի մարդոց ծագումը, պիտի տեսնենք որ անոնց մեծամասնութիւնը ոչէ որոշ դաստիարակութեան մը երես չէ տեսած յաճախ, ինչ որ արգիլելէ աւելի նպաստած է գուցէ սակայն իր ապագային. մինչ անդին՝ համալսարանական դաստիարակութիւններ տեսնող շատ մը մարդիկ յաւիտենական ոչնչութիւններ կը մնան կեանքի ընթացքին մէջ։ Արդէն բաղդատաբար շատ աննշան թիւ մը կը կազմեն անոնք, որոնք վարժարանին մէջ առաջին ըլլալէ ետք, աշխարհի մէջ ալ մեծ գրագէտ կամ համբաւաւոր գիտուն եղած ըլլան։

* * *

Ասով ըսել չենք ուզեր սակայն թէ դպրոցը և դաստիարակութիւնը աւելորդ բաներ են և պէտք է ձգել տղան որ երթայ ուզածը ըլլայ։ Բա՛ւ լիցի։

Դպրոցը ամենէն կենսական տարրն է մարդկութեան և սիրտն ու հոգին՝ ժամանակակից դաստիարակութեան։ Սակայն, ամէն ինչ ձգել դպրոցին, ամէն ինչ սպասել դպրոցէն, ամէն ինչի պատասխանատուն բռնել դպրոցը, ասիկա շատ անիմաստ բան պիտի ըլլար։ Դպրոցէն աւելի ծնո՛ղքն է որ պէտք է ուսանողին հսկէ, և ծնողքէն աւելի նոյն ինքն ուսանո՛ղն է որ պարտաւոր է աշխատիլ, եթէ կ'ուզէ անուն մը ու դիրք մը գրաւել, ուրիշներու անուններն ու դիրքին քով։

Ու դպրոցին կարեւոր դերը չեչաելու համար պիտի աւելցնեմ նաեւ թէ յոռի ուղղութիւն մը՝ տարին անգամ մը աշակերտին վարժարան փոխել տալ՝ լաթ փոխելու պէս։ Մեր ծնողքներէն շատեր ունին այս գէշ ունակութիւնը, և յաճախ կը տեսնենք այսինչ աշակերտը այսօր այս վարժարանը, վաղը այն վարժարանը, որով տղան հոս սովրածը հոն կը մոռնայ և հոն մոռցածը անդին նորէն վերյուշելու կը պարտաւորուի, քանի որ մեր պոլսական երկրորդական կամ առաջնակարգ վարժարաններուն ուղղութիւնը յարևնման ըլլալու ասպիսան նոյն չեն։

* * *

Գալով մեր վարժարաններուն, կրնանք պարծանքով խոստովանիլ թէ մեր հասարակութեան վարժարանները ընդհանրապէս շատ գովելի կազմակերպութիւն մը ունին և մեր ծնողքները միշտ առիթը կ'ունենան բարձրաձայն գովելու իրենց զաւակներուն վարժարանները և ուսուցիչները։ Եթէ մեր ազգակից եղբայրները ունին կեդրոնականը ու Պէրպէրեանը, երկուքն ալ շնորհքով հաստատութիւններ, մենք ալ ունինք մեր կարգին Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչը, Վիեննայի և Վենետիկի Մխիթարեաններուն վարժարանները, որոնք, առանց չափազանցութեան, միպար վարժարաններ կրնան հանդիսանալ՝ նոյն իսկ Եւրոպացիներու աչքին, և իրենց աշակերտները կրնան մրցիլ պոլսական շատ մը վարժարաններու աշակերտներուն հետ։

Իբր նախկին ուսանող Ս. Գ. Լուսաւորիչ Ուսումնարանին, (որուն ընթացքը աւարտելու համբերութիւնը չեմ կրցած ունենալ, բան մը որուն համար կը ցաւիմ), կրնամ ճակատաբաց յայտարարել թէ այս վարժարանը այսօր ունի շատ փայլուն ու դրական ուղղութիւն մը, ուրկէ գոհ կը մնան ամենէն դժուարահաճ ծնողքներն անգամ, առանց բացառութեան։ Եւ իր բոլոր յատկութիւններէն զատ այս վարժարանը ունի նաեւ ուրիշ յատկութիւն մը։

Վերջերս, Զունդեան կտակին տրամադրութեան համաձայն, միայն Մէկ կարօտ աշակերտ պիտի ղրկուէր Եւրոպա՝ իր ուզած ճիւղին հետեւելու համար։

Բարեյիշատակ բարերարին միայն Մէկ աշակերտի համար ըրած այս կտակը՝ արդար ու իրաւացի գովեստներով փառաբանուեցաւ։

Արդ, ո՞րչափ աւելի գովելի պէտք է ըլլայ Ս. Գր. Լուսաւորիչ Ուսումնարանի առաքինութիւնը, ուր, քանի մը տարին անգամ մը, մէկէ չա՛տ աւելի թուով կարօտ աշակերտներ Եւրոպա կը ղրկուին՝ բարձրագոյն ուսումներու հետեւելու համար։

Հազա՛ր անգամ փառաբանելի ու պարծալի չէ՞ միթէ անունը այն մեծ բարերարին, որ իր համայնքին զաւակներուն դաստիարակութեան սիրուն ըրաւ այս տեսակ բարերարութիւն մը, որ իրեն յաւիտենական երախտապարտներ պիտի ձգէ սիրտերը ուսման պապակով տոչորող այն կարօտ երիտասարդներուն, որոնք պիտի կրնան, անո՛ր շնորհիւ, իրենց մտաւորական ծարաւը յագեցնել։ Մեծ բարերար մը մահացած է իրենց համար, և իրե՛նց կը մնայ գերագոյն վարձք անոր, մտքի մեծ մարդեր ըլլալ։

ՌԵՐԱՑԻ

ԵԱՐԸՆՔԻ ՁԻՑՆԷԹԻ ՐՈՒՀԱՆԻՅԷ

Կ-Բաթրիգխանէմիզ Թարաֆընտան Թէվ-զի օլունան վէ պիր սուրէթի մաթպուամըզա Թէպլիղ խուլէն զիյրտէքի տավէթնամէտէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, եարընքի բազար կիւնիւ, սաաթ 2 1(2 տա, Ս. Աստուածածին Աթոռանիստ քիլիսէսինտէ, բիւթպ. Սապպաղեան Պօղոս էֆ. հազրէթլէրինին Կաթողիկօսլուգ րէսմը Թագաւսինէ մախսուս այինի րուհանի իճրա խոլընաճագ տըր։

Պու րէսմը այինտէ, չէհրիմիզտէ պուլունան քեաֆֆէյի Արհ. Արքեպիսկոպոս վէ Եպիսկոպոսլար իլէ րէհպանի, վէ ճէմաաթըմըզ միւթէպէրանը իլէ Լաթին վէ սաիր Դաթօլիք ճէմաաթլարը րուհանիլէրի հազըր պուլունաճագլար տըր։

Պու պապտէ իճապ իտէնլէրէ, վէ միլէլի միւխթէլիֆէ րուէսայի րուհանիյէսինէ վէ սաիր զէվաթը քիրամա տավէթնամէլէր Թէվզի խոլընմըշ տըր։

Ինչպու րուհանի այինին՝ լայըգ օլտուղը սուրէթտէ միւքէմմէլէն վէ մունթազամէն իճրասը իչին, Ս. Աստուածածին Աթոռանիստ քիլիսէսի խարէսի Թարաֆընտան Թէրթիպաթ վէ Թէտապիրի միւգթազիէ իթթիխազ օլունմուշ տըր։

⁂ Եարընքի զիյնէթի րուհանիյէնին խիթամընտա, Կաթողիկոսարան սալօնընա չէգիլարագ, Կաթողիկոսլուգ սըֆաթը րուհանիյէսինին Թագաւիսի միւնասէպէթիյլէ հուզզարը քիրամ ճանիպինտէն րէսմը Թէպրիքեաթ վուգու պուլաճագը, վէ պու վէսիլէ իլէ Արհ. Արքեպիսկոպոս վէ Եպիսկոպոսլար, միւթէհաիզանը րէհպանիյէ վէ սաիր պազը զէվաթը քիրամա իքրամլար խոլընաճագը խապէր ալընմըշ տըր։

⁂ Եարընքի զինէթին խիթէզամ վէ միւքէմմէլիյէթինէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ, Կ-Բաթրիգխանէմիզճէ պազը զէվաթտան միւրէքքէպ պիր հէյէթ թէշքիլ օլունմուշ տըր։

⁂ Թէվզի օլունան տավէթնամէնին սուրէթի տիր.

Տ.

Ցանուցի և ի գիտաց Սրբ. Արքեպիսկոպոսաց և Եպիսկոպոսաց Պատրիարքութեանս Կիլիկիոյ կը ծանուցանեմ Ձեզ թէ յառաջիկայ Կիրակէ, Օգոստոս ամսոյն 29ին, առաւօտեան ժամը 2 1(2 ին, Ս. Աստուածածին Աթոռանիստ Եկեղեցւոյ մէջ պիտի կատարուի Ամենապատիւ Գերերջանիկ Տեառն ՊՕՂՈՍԻ ՊԵՏՐՈՍԻ ԺԲ. ի՛ ընտրեալ Կաթողիկոս Տանն Կիլիկիոյ Օրհնութեան և յԱթոռ Կաթողիկոսութեան բազմելու հանդիսաւոր արարողութիւնը, աընթերակայութեամբ ներկայ Սրբ. Արքեպիսկոպոսաց և Եպիսկոպոսաց։

Ուստի կը խնդրեմ որ հաճիք ներկայ գտնուիլ և կցորդ ըլլալ այս մեծայուք հոգեւորական հանդիսիս։

ԱՒԵՏԻՍ Վ. ԱՐՓԻԱՐԵԱՆ
Արքեպիսկոպոս Անապարզայ
Կ-Պատրիարքական Փոխանորդ
Բերա, Կ. Պոլիս, 26 Օգոստոս 1904

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Տիւն, Մէլքիթ-գաթօլիքլէրի պաթրիկի րիւթպ. Բիրիլօս էֆ. հազրէթլէրինին Տէրխատէթէ մուվասալէթի հասէպիյլէ, Կ-Բաթրիգ րիւթպ. Սապպաղեան էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընտան Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան, րէֆագաթընտա Հալէպ Մէրխասաը Արհ. Օգոստինոս Արք. Սայեղեան իլէ Կաթողիկոսարան պաշ քեաթիպի Գեր. Գեորգ Գերպ. Թէրզիպաշեան, Կաթողիկոսարան քեաթիպլէրինտէն Գեր. Յովսէփ Վ. Ճամճեան վէ Սերովբէ էֆ. Թէրհասս օլտուղը հալտէ, վաքըրա խոթիզպայէ կիթմիշլէր, վէ րէսմը խօշամէտի իֆա խըլըմըշլէր տիր։ Բաթրիկի միւշարիլէյհ՝ պու հիւսնի մուամէլէտէն տոլայը պէհանը Թէշէքքիւրաթ իթմիշ տիր։

⁂ Միւշարիլէյհ Արհ. Սայեղեան Արքեպիսկոպոսըն կէլէճէք հաֆթա սէմթը մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն Տէրխատէթտէն հարէքէթ խոլաճաղը խապէր ալընմըշ տըր։

⁂ Պու կիւն Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեանըն, րէֆագաթընտա գարու քէհեասը Շէհրեան Յովսէփ էֆ. օլտուղը հալտէ, Թէչրիֆաթը ումումիյէ նազըրը Իպրահիմ բաշա հազրէթլէրինէ, Թէվճիհաթ սըրասընտա կէօրիւլտիւկիւ վէճհիլէ, նայիլ օլտուգլարը իւթֆաթը հազրէթի Բատիշահիտէն տոլայը պէհանը Թէպրիքեաթ զըմընտա Մապէյնի Հիւմայուն կիտէճէքլէրի իչիտիլմիշ տիր։

⁂ Թրապիզօն մէրխասասը Արհ. Ստեփան Եպս. Սրիկեանըն, պիր գաչ կիւնտէն պէրի նամիզաճ վէ րահաթսըզ օլտուղը խապէր ալընմըշ տըր։

Միւշարիլէյհին 8—10 կիւն զատար տախրէսինտէն չըգմամասը Թավսիյէ օլունմուշ տըր։

⁂ Թէվճիհաթ սըրասընտա քէմալը մէմնունիյէթլէ օգունտուղընա կէօրէ, Օրման, Մէատին վէ Զիրաաթ Նէզարէթի ըսթաթիսթիգ գալէմի միւտիրի Սիւրմէլեան Արթաշէս էֆ.յէ, րիւթպէի ուլէա սընըֆը սանիսի Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

Սաատէթլու Սիւրմէլեան էֆ., սաթըգտաքի պէնտէկեանը տէվլէթտէն վէ ճէմաաթըմըզ միւթէպէրանընտան՝ սանիյէ սատագաթ վէ խըթիգամէթպիր զաթ օլուպ, չիմտիյէ տէկին պուլունտուղը մէմուրիյէթտէ հիւսնի խըտամէթ վէ զայրէթի, վէ նէզաքէթի մուխթասըֆէսի իլէ, ամիրլէրինին հիւրմէթ վէ րիայէթինի վէ իւլֆէթ իթտիկի զէվաթըն Թէվէճճիւհինի զազանմըշ օլտուղըյլա պէրապէր, խըտէմաթը մէմուրէհէսի տախի նէզարը հիւքիւմէթի Սենիյէտէ Թագտիր պույրուլարագ, նիչէ տէֆալար մազհարը Թալթիֆաթը Շէհրիեարի օլտուղը կիպի, պու քէրրէ տախի ուլէա սանիսի կիպի պիր րիւթպէի ալիյէ Թէրֆիի միւմախիլէյհի Թանըրեանլարըն ճիւմլէսինի պիլխասսա մէմնուն իթմիշ տիր։

Սիւրմէլեան էֆ.յէ, պու վէսիլէ իլէ պիզ տախի Թէպրիքեաթ վէ մէմնունիյէթիմիզի պէեան իլէ պէրապէր, քէնտիլէրի հէնուզ կէնճ չաղտա օլմալըյլա, սահա րէք չօգ խըդէմաթը մէմտուհէլէրի իլէ միւսթահագ պէլէն նիչէ նիչէ Թալթիֆաթը Շահանէյէ նայիլիյէթլէրինի տէ Թէմէննի իտէրիզ։

Ցաւօք սրտի կ'իմանանք թէ Աստուր Փերզատանը, որ վերջերս զաւն կորուսած մը ունեցած էր յանձին իրենց Ազնուափայլ մօր, այս անգամ իր առաջին զաւէն զեռ չմխիթարուած, կը կորանցնէ իր կարեւոր անդամներէն մէկը, Յակոբ էֆ. Աստուրը։ Հանգուցեալը, առոյգ և առողջ անձ մը, ուէ հիւանդութեան կամ ակարութեան նշան ցոյց չէր տար, բայց երէկ իրիկուն, Յակոբ էֆ. Աստուր, բաղ սալօրու[illegible]եան Կըզըք չըգենուը գացած ատեն, յանկարծամահ եղաւ կառուրջին վրայ։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը Կիրակի, առաւօտեան ժամը 4 1(2 ին, Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Պալըգլըի գերեզմանատունը, ամփոփուելու համար ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Յակոբ էֆ. Աստուր, ազնիւ, բարի ու չատ մը յատկութիւններով օժտուած անձ մըն էր և իր կորուստը զգալի բաց մը կը թողու իր բարեկամներու և ծանօթներու չրջանակին մէջ, ուր հաւասարապէս յարգուած և սիրուած էր։

Մեր խորին ցաւակցութիւնները կ'ուղղենք Օր. Կայինիկ Աստուրի, Տէր եւ Տիկին Հրանտ Աստուրի, Լեւոն էֆ. Աստուրի և բոլոր ազգականներուն, հայցելով որ Աստուած երկնային մխիթարութիւն պարգեւէ իրենց։

ԽԱՐԻՃԻՒ

ՌՈՒՍԻԱ ՎԷ ՃԱՊՈՆԻԱ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ.— Մուհարէպէնին իպթիտասընտան պէրու կէչէն անվալէ նէզարէն, հիչ պիր զէման չիմտիքի գատար միւհիմ օլմամըշ տըր։ Լիաօեանկըն տէհչէթլի միւտարէպէսինտէն սօնրա, հէր քէսին նազարը տիգգաթը՝ Բուռսարըն Մուգտէնէ տօղրու վուգու պուլան րիւճաթընա աթֆ օլունմուշ տըր։ Տիկէր Թարաֆտան Բօրթ Արթիւր մուհասէրէսինին նէթիճէի մուամէլաթընա էնտիշէ վէ մէրագը ազիմ իլէ հէր քէս պէքլէեօր։ Պու մէհզուր գալէ չիմտիյէ գատար չիտտէթ վէ սէպաթ իլէ տիւշմէնէ գարշը գոյմուշ, վէ Ճաբօնըլար իսէ, պիր տաղըզա պիլէ թէւըրուզը կէվշէթմէմիշլէր տիր։

Շիմտի չու բասը անլաշըլմայօր քի, Դուրօքինին իլէրլէմէսի տուրսա՞ճագ մը տըր։ Բուս օրտուսընըն րիւճաթը՝ պիւսպիւթիւն պիր ֆէլաքէթ հալի՞ մի քէսպ իտէճէք տիր։ Շու սաղըր տա Մանչուրինին պու զըթասընտա հիւքմ իտէն հալին վէխամէթինի քիմսէ ինքեար իտէմէյօր։ Հէր քէս հիսս իտիյօր քի, իքի խասըմտէն հէր հանկիսը մաղլուպ օլուր իսէ, տիւնեանըն մուվազէնէսի տէ, օնա կէօրէ, եա Եվրոպայտա եախօտ Ագսայի Շարգտա մէյլ իտէճէք տիր։

Ալման վէ Ինկիլիզ ղազէթալարը, մէյտանը հարպ իւզէրինտէ պուլունան տաքիրին միգտարը վէ իհրազ օլունան նէթիճէլէրին էհէմմիյէթի հասէպիյլէ, պու մուհարէպէնին, Թարիխի տաքէրիտէ մուհիմմ պիր վագըա օլտուղընը Թէէմին իտէյօրլար։ Եզ ճիւմլէ Կազէթ տը Վօս՝ Լիաօեանկ մուհարէպէսինի Սըտան մուհարէպէսիյլէ Թամամիլէ իտէրէք, Լիաօեանկ մուհարէպէսի՝ միգտարը տաքիր հասէպիյլէ Սըտան մուհարէպէսինի տէ կէչտիկինի պէեան էյլէյօր։ Տէյլի Կրաֆիք ղազէթասը՝ Լիաօեանկ մուհարէպէսի՝ պէմսէնէմիյալ վուգու պուլան մուհարէպէլէրին էն պիւյիւկիւ տիւր, տիյօր։ Լաքին պու միւթալէալարտա պիր տէրէճէ միւպալէղա վար տըր։ Նափօլէօնըն մուհարէպէլէրի Թարիխինտէ կէրէք միգտարը տաքիր վէ կէրէք Թէլէֆաթ նօգթայի նազարընտան Լիաօեանկ մուհարէպէսինտէն տահա զիյատէ մուհիմմլէրի օլմուշ տըր։ Պիրլէյզա Մօսգավա մուհարէպէսինտէ, մէյտանը հարպ իւզէրինտէ 75,000 մաղթուլ վէ մէճրուհ տիւշմիւշ տիր։ Լայպցիկտէ 500,000 տաքէր չարբըշմըշ, վէ 120 պին տաքէր Թէլէֆ օլմուշ տըր։ Լիաօեանկտա պու գատար Թէլէֆաթ օլմամըշ տըր։ Շու գատար քի, պու մուհարէպէնին մունէվվէրէ վէ հէյպէթի իճթիմայիյէսէ էհէմմիյէթի, պէլքի մուհարէպէյէ իշթիրաք իտէն տաքիր իլէ նիսպէթ իտիլէմէզ։ Պու ճիհէթլէ ինչպու մուհարէպէնին զայրը մուսավէն նէթիճէլէրի օլապիլէճէկի պէեան օլունապիլիր։

⁂ Գուրօբաթքինի՝ Լիաօեանկը թէրքէ մէճպուր օլաճաղտան սօնրա, րիւճաթընը մունթազամէն իճրա իտէպիլմիշ տիր։ Սթաքելպէրկ Ֆըրգասը տա զաթէն գուրթուլմուշ օլմալը տըր։ Հալպու քի պիյլէ թէլէֆաթ ուղրամըշ տըր։ Բուսլարըն Թէլէֆաթը 32,000 քիշիտէն ազ օլմատըղը անլաշըլըյօր։ Լաքին պունտան պաշգա Սթաքէլպէրկին սաաքիրինտէն 25,000 քիշինին Թէլէֆ օլտուղընա վէ եօխտէսէ պէրիտէ սաիր Թէլէֆաթ վուգու պուլտուղընա տաիր պազը մուխպիրլէրին մալումաթը՝ միւպալէղալը տատ օլունուեօր։

Ալման խապէրլէր՝ Ճաբօնըլըլարըն մուզաֆֆէրիյէթինի Թաստիգ իթմէքլէ պէրապէր, պու մուզաֆֆէրիյէթին գաթի օլմատըղը անլաշըլըեօր։ Լիաօեանկ մուհարէպէսի մուխասէմաթա խաթիմէ վէրմէմիշ տիր։ Մուխասամաթ տէվամ իտիեօր, վէ կէլէճէք սէնէ յանիտէն էվվէլ պուգան ազմանըն որգասը այրըլմաեաճաղը՝ պազը Բուս պիլիյօր գապիթանը Թարաֆընտան պէեան օլունուեօր։

ԹԷՎԱՍՍՈՒԹ ՇԱՅՆԱԼԱՐԸ.— Լիաօեանկ մուհարէպէսինտէն պէրու Եվրոպանըն էքսէր, էզճիւմլէ Ալման ղազէթալարընտա, Թէվասսութ չայեալարընտան պահս օլունուեօր։ Պիր գաչ կիւն էվվէլ տէ պիր Ֆրանսըզ ղազէթասը մէզքիւր չայեալարտան պահս իթմիշ տիր։ Ինչպու Բարիզ ղազէթասընտա, «Եվրոպա վէ Մուհարէպէ» սէրլէվհասը ալթընտա աէրճ իտիլէն պիր մէգալէ էհէմմիյէթլէ Թէլագգը օլունմուշ տըր։ Մէզքիւր մէգալէտէ տէնիլէօր քի, «Ագսայի Շարգ մուհարէպէսի սօն կիւնլէրտէ եէնի պիր վէխամէթ քէսպ իթմիշ տիր։ Տէվլէթլէր, Բուսիա վէ Ճաբօնիա մուհարէպէսինի իլք տաիրէսինտէ, խանի անվալին Թայինի իթտիկի հուտուտ տախիլինտէ պէօյլէմէսինէ ճալըշգ հազըր նազըր պուլունմայօրլար։ Չինին պիթարաֆլըղը հէր Թարաֆտան ռիայէթը Թէմին իտէր օլմուշ տըր։

«Չին տէվլէթինին պու մուհարէպէնին իպթիտասընտա իթմիշ օլտուղը պէեանաթ, քիմսէյի Թէէմին իթմէմիշ իտի։ Կիւնլէր կէչտիքճէ, հուգուգը պէյնէլ միլէլէ պէնզէնէն, չաքին հատտը զաթինատ պօզլուղաթ տօլմասընտան իպարէթ պուլունան պիր Թանիրրաթըն էհէմմիյէթսիզլիկի անլաշըլըեօր։

«Բէքին հիւքիւմէթի, Թէահհիւտաթը րէսմիյէսինին իճրասընը Թէէմին իթմէք խուտուսընտա նէ՛ իգթիտարը քեաֆիէ մալիք տիր, նէ՛ տէ քէնտի Թէպաասը զարըլըշտա հուգուգ ու թիէաթի պուլունմագտա տըր։

«Չին տէվլէթի, Թէհլիքէտէ պուլունտուղը վէ Ագսայի Շարգ մուվազէնէսի զայրը մազպութ կէօրիւնտիւկիւ հալտէ, տահա զիեատէ պիլսիւմէսի իհթիմալտէն պուլունան պու զանը մուհարէպէյի տուրտուրմագ՝ Եվրոպա վէ Ամէրիգա տէվլէթլէրինին վազիֆէսի իգթիզասընտան տըր։ Ինկիլթէրրա, Միւթթէհիտէ Ամէրիգա վէ Ալմանիանըն մէնաֆիի կիպի, Ֆրանսանըն տախի մէնաֆիի մուխաթարա տըր։ Տէվլէթլէրին՝ հէր իքի Թարաֆա տախինէտարի խայրխահանէլէրինի սամիմանէ սուրէթտէ իճրա իթմէլէրի՝ կէրէք ինսանիէթ վէ կէրէք հալը հազըրըն մուհաֆազասը խուսուսունտաքի էհէմմիյէթլէրընճա լազըմտըր տըր։ Էկէր Թէքլիֆլէրի րէտտ օլունուր իսէ, պունտան նէ՛ քէնտի հայսիէթլէրինէ, նէ տէ մուհարիպլէրին հայսիէթինէ պիր կէօնա խալէլ կէլմէզ։ Բէք մուգուլ էսպապէ մէպնի, Ագսայի Շարգտա սուլհը իգա իթմէք վէ Չին տէվլէթինի տէհլիքէ պիր մուխաթարատան գուրթարմագ իւզրէ իճրայի Թէվասսութ խըլմաք վագթի ու սաաթը կէլմիշ տիր։»

Բէք չօգ ղազէթալար՝ պու մունհիմ մէգալէյի զիքր իթմիշլէր տիր։ Չինին մուհաֆազասընը րէսմէն վաատ իթմիշ օլտուղը պիթարաֆլըգտա գալմասընա՝ էն զիեատէ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթլէրինին ալագատար օլտուգլարը կէօսթէրիլմիշ տիր։ Հէմէն էֆքեար սա-

հիպի օլան պաղը ղաղէթա մուհարրիրլէրի՝ ախիրէն Ֆրանսա րէյիսի ճիւմհուրը իլէ Ինկիլթէրրա գրալը արասընտա ճէրէեան իտէն միւլագաթլարըն վէ ․․․ օլունան մուահէտէլէրին նէթիճէ ․․․ օլմագ իւզրէ, օ եօլտա պիր հարէքէթի միւշթէրէքէյի խայրխահանէ պէքլէնօրլար։

Ֆիլվագը պունլար կիւզէլ թասավվուրլար վէ խայրխահա․․․, նէճիպանէ սէօզլէր տիր։ Լաքին բէք չօգ թէխայիւլաթ ասլաղըմ տէյիլ տիր։ Րուսիա, տիւշար օլտուղը մաղլուպիյէթին ազըպինտէ, քէնտիսինէ սուլհ ու սալահատան պաշգա օլունմասընը ․․․ գապուլ իթմէյէճէք տիր։

Պու պապտէ հէր նէ սէօյլէնսէ, հէր նէ եաղըլսա, բէք իհթիմալ տըր քի, էհէմմիյէթսիզ վէ ինրասըզ գալաճագ տըր։

ԻՆԿԻԼԻԶ ԱՄԻՐԱԼԼԱՐԸ

Ջաթը հազրէթի Բատիշահիյէ արզը իհթիրամաթ իթմէք իւզրէ Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլան Ինկիլթէրրանըն Պահրը Սէֆիտ տօնանմասը պաշ գումանտանը ամիրալ Սըր Գօմբթըն Տօմվիլ, տիկէր ամիրալլարըն վէ մայէթի էրքեանընըն, Ինկիլթէրրա սէֆիրինին վէ սէֆարէթին պիւյիւք մէմուրլարընըն րէֆագաթըյլա, չարշէնպիհ կիւնիւ, մէրասիմի միւթատէ իլէ Մապէյնի Հիւմայունա ազիմէթ իտէրէք, հուզուրը Շահանէյէ գապուլ պույրուլմըշլար, վէ մազհարը իլթիֆաթը Շէհրիեարի օլմուշլար տըր։ Ինկիլիզ սէֆիրի՝ ամիրալ Սըր Գօմբթընը Ջաթը հազրէթի Բատիշահիյէ թագտիմ իթմիշ, վէ ամիրալ տա՝ տիկէր ամիրալլարը վէ զապիթանը թագտիմ իյլէմիշ տիր։ Միւլագաթը վագըտտա Թէշրիֆաթը ումումիյէ նազըրը Իպրահիմ պէյ հազրէթլէրի թէրճէմանլըգ վազիֆէսինի իֆա իթմիշ տիր։ Պու սըրատա Սըր Տօմվիլ՝ էվվէլճէ քէնտիսինէ թէսլիմ իտիլմիշ օլան Նիշանը զիշանը թագըյ իթմիշ օլուպ, միւշարիւլէյհ վէ տիկէրլէրի՝ րէսմի իւնիֆօրմալարընը կիյինմիշլէր տիր։

Րէսմը գապուլտէն սօնրա միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթի սէնիյյէ քէշիտէ պույրուլուպ, պունտա միւքէլլաֆ ֆիլաամ իլէ Մապէյնի Հիւմայուն էրքեանը հազըր պուլունմըշլար տըր։ Զիեաֆէթ էսնասընտա միւզիգա՝ Համիտէ վէ Ինկիլիզ մարշլարընը վէ սաիր կիւզէլ բարչալար թէրէննիւմսազ օլմուշ տըր։ Զիեաֆէթ, սաաթ 3տէ խիթամ պուլմուշ, վէ ամիրալ՝ Սըր Գ. Տօմվիլ՝ նայիլ օլտուգլարը իլթիֆաթ վէ իհթիրամաթը մինմաննիւմզաքէի հազրէթի Բատիշահիտէն տօլայը թէքրար պէ թէքրար պէեանը թէշէքքիւրաթ իթմիշ տիր։ Պատէհու միւշարիւլէյհ ամիրալ Սըրբրայզ սէֆինէսինէ, տիկէր ամիրալլար իլէ զապիթան՝ Բէրա Բալլաս օթէլինէ վէ Ինկիլիզ սէֆիրի տէ, Թարապիաեա ավտէթ իյլէմիշլէր տիր։

Սալը կիւնիւ ամիրալ Սըր Տօմվիլ, մինմանտարը Հիւսնի բաշա իլէ պիրլիքտէ Թէրապիատա Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինէ կիտէրէք, սէֆիր հազրէթլէրինէ իատէի զիեարէթ իթմիշ տիր։ Եօլլէյին սէֆիր՝ ամիրալլարըն չէրէֆինէ պիր զիեաֆէթ վէրմիշ, վէ պունտա տիկէր իքի ամիրալ իլէ մինմանտարլարը հազըր պուլունմուշլար տըր։

Սալը կիւնիւ էճնէպի սէֆիրլէրինտէն պազըլարը վէ էճնէպի սէֆարէթլէրի մայէթ վաբօրլարը գումանտանլարը՝ Սըրբրայզ վաբօրընա կիտէրէք, ամիր. Սըր Գ. Տօմվէլի զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

Էվվէլքի ագշամ Թէրապիատա Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինտէ, ամիրալ իլէ էրքեանը մայէթի չէրէֆինէ պիր զիեաֆէթ վէրիլմիշ, վէ զիեաֆէթտէն սօնրա պիր րէսմը գապուլ վուգու պուլմուշ տըր։ Պատէհու միւքէմմէլ պիր պալօ վէրիլմիշ տիր։

Պու զիեաֆէթտէ ամիրալլար, զապիթան, մինմանտարլարը վէ սէֆարէթին էրքեանը մէմուրինի, վէ պունտա սախի Պիւյիւքտէրէ, Թէրապիա վէ Եէնիքէօյ միւթէպէրանը՝ ֆամիլեալարըյլա հազըր պուլունմուշլար տըր։ Տավէթլիլէր՝ եարը կիճէտէն էվվէլ իսթիրահաթլար իլէ ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Կէրէք ամիրալ Սըր Գ. Տօմվիլ վէ կէրէք տիկէր ամիրալլար վէ զապիթան չէհրիմիզտէ պուլունտուգլարը պու պիր գաչ կիւն զարֆընտա, մինմանտարլարընըն րէֆագաթըյլա վէ Խաս-ախըր արապալարընա, եախօտ իսթիմպօթլարա րաքիպէն, գարատա վէ տէնիզտէ չէհրիմիզին չայեանը թէմաշա մահալլէրինի զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

⁂ Ինկիլթէրրա Պահրը Սէֆիտ տօնանմասընըն 42 գըթա հարպ սէֆինէլէրինին Իզմիր լիմանընտա պուլունմասը՝ Ճիւլուսը Հիւմայունըն եէվմը մախսուսընտա ֆէվգէլատէ պիր բարլագլըգ վէրմիշ տիր։ Ինկիլիզ հարպ սէֆինէլէրի, պայրագլար իլէ տօնատըլմըշ օլուպ, եօլլէյին 21էր բարէ եանի ճէման 315 թօբ աթարագ, Ճիւլուսը Հիւմայունը թազիմ իյլէմիշլէր, վէ կիճէ էլէքթրիգ թէնվիրաթը իճրա իթմիշլէր տիր։ Օ կիւնիւ Այտըն վալիսի Քեամիլ բաշա՝ հիւքիւմէթ գօնագընտա միւքէմմէլ պիր զիեաֆէթ վէրիպ, պունտա 116 տավէթլի պուլունմուշ տըր։ Ինկիլիզ ամիրալլարը եօլլէյին վուգու պուլան րէսմը գապուլտէ սաիր րէսմի էլպիսէլէրիյլէ հազըր պուլունմուշլար տըր։

⁂ Ինկիլիզ տօնանմասընտան 15 սէֆինէ չըգան ճումա իրթէսի կիւնիւ Միտիլլիյէ կիթմիշլէր տիր։ Տիկէր 27սի, չարշէնպիհ կիւնիւնէ գատար Իզմիր լիմանընտա պուլունմըշլար տըր։

⁂ Րէսմի. Ջաթը հազրէթի Բատիշահիյէ արզը թազիմաթ իյլէմէք իւզրէ Տէրիսաատէթէ կէլմիշ օլան Ինկիլթէրրա տէվլէթի ֆիլոմէսինին Պահրը Սէֆիտ տօնանմասը պաշ գումանտանը էսալէթլու ամիրալ Սըր Գօմբթըն Տօմվիլ ճէնապլէրի՝ մայէթի էրքեանը վէ զապիթանըյլա տիւնքի ճումաա կիւնիւ տախիլի ֆախիրէյէ պիլ տազիմէ Սէլամլըգ րէսմը ալիսինի թէմաշա իլէ գարին էլ տյնը միւպահէթ օլտուգտան սօնրա, չայեան պույրուլան միւսաատէի սէնիյէի հազրէթը Բատիշահի իւզէրինէ Ինկիլթէրրա սէֆիրի քէպիրի էսալէթլու Սըր Նիգօլաս Օ'Գօննօր հազրէթլէրի րէֆագաթըյլա վէ գօնթը ամիրալլար վէ տօնանմա էրքեանը հարպիէ րէիսի իլէ պէրապէր հուզուրը միւֆէյեազ էլ նուրը հազրէթի Խիլաֆէթբէնահիտէ նայիլ չէրէֆի միւսուլ օլարագ սաաքըրի նուսրէթ մէէսիրի հազրէթի Բատիշահի թարաֆընտան իճրա գըլընան րէսմը կէչիտի թէմաշա վէ Տէրիսաատէթտէ պուլունտուգլարը միւտտէթ զարֆընտա մազհար պույրուլտուգլարը հիւսնի գապուլ ալիտէն վէ հագգլարընտա իպզալ պույրուլան իլթիֆաթը մէալիզաեաթը հազրէթը Շէհրիեարիտէն տօլայը խաքիբայը Հիւմայունը հազրէթի Բատիշահիյէ թէշէքքիւրաթը պիլզաեաթ արզ իլէ ագչամըը Տէրիսաատէթտէն հարէքէթլէրի միւնասիպէթիյլէ րասիմէի վէտաեը իֆա իյլէմիշլէր տիր։

⁂ Տիւն ագշամ սաաթ 11 1)2 րատտէլէրինտէ Թայն, վէ տիւն կիճէ սախի Սըրբրայզ սէֆինէլէրի՝ ամիրալլար վէ մայէթլէրի իլէ Պահրը Սէֆիտէ միւթէվէճճիհէն լիմանըմըզտան հարէքէթ իթմիշլէր տիր։

⁂ Հարէքէթտէն էվվէլ ամիրալ սըր Գ. Տօմվիլ՝ Տէրիսաատէթտէ գալտըգլարը միւտտէթճէ նայիլ օլտուգլարը իհթիրամաթը ֆինմաներվէրի Շահանէտէն տօլայը Ջաթը հազրէթի Բատիշահիյէ թէշէքքիւրաթընը թէպլիղէ վասըթա օլմալարընը մինմանտարլարը Հիւսնի բաշա հազրէթլէրինէ պէեան իյլէմիշ տիր։

ԱՅՏԸՆ

Սեպտ. ալաֆ 3 թարիխլիյէ Այտընտան թարաֆըմըզա եազըլտըղընա կէօրէ, թարիխտէն իքի կիւն էվվէլ, ալաֆ. եարը կիճէտէն պիր սաաթ սօնրա, Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթընըն Այտընտաքի մանասթըրընա, պաշչէ թարաֆընտաքի տէմիր գափուլը ալէտիթ վասըթասըյլա գըրարագ, պազը խըրսըզլար իչէրի կիրմիշլէր տիր։ Պաատէհու պու խըրսըզլար, մաթպախա, ․․․ գալթատաքի միւսաֆիրխանէյէ վէ իւսթ գաթտա կէօթիւրէն մաթպախընթաանընտաքի գափուլը աչմայա չալըշմըշլար վէ նիհայէթ փիտալարընը չըգարմագլա, մագսատլարընէ էրմիշլէր տիր։

Մէզքիւր մանասթըրտա եէճէվմ Գեր. Հ. Սերովբէ Վ. Քէշէճեան՝ Մաշլու պիր խըզմէթքեարը իլէ եալընըզճա իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, միւմաիլէյհ վարդապետ, սապահլայըն էրքէն գալգարագ, վուգուաթը կէօրտիւկիւնտէ, տէրհալ գարագօլ ․․․ խապէր վէրմիշ վէ բօլիս միւտիրի իլէ տիկէր իքի բօլիս, պիր կիճէ պէքճիսի վէ սաիր մէմուրին կէլիպ, իչ սաաթ գատար մանասթըրը տախիյնատ վէ ճիվարընտա իճրաի թահգըգաթ իթմիշլէր տիր։ Նէթիճէի թահգըգաթտա, խըրսըզլարըն, պաղը էմարէլէրտէն, մանասթըրըն պաշչէսի արգասընտաքի տիկէր պիր պաղչէտէն վէ տիվար ի․․․ չիքմիշլէրլէրի անլաշըլմըշ տըր։ Պունլար, եա պէքճիլէրին պագըրըշընտան, եախօտ իչէրտէն սէս իշիտմէսինտէն վէ եա գափուլարը գըրամատ գատար ուզուն վագըթ կէչմիշ օլմասը հազգընտա չիւպհէ իթտիքլէրինտէն, նէ՛ քիլիսէ էշեասընտա նէ՛ տէ սաիր էշեաեա էլ սօգունատըրմայա ․․․ մուվաֆֆագ օլամայարագ ֆիրար իթմիշլէր տիր։ Խըրսըզլարըն իչ տէօրթ քիշի օլտուղը, վէ տէմիր գափուլարը աչըճագ ալէթլէրի պուլունմասընտա պագըլըրսա, ուսթա վէ պիլիւք խըրսըզլարտան օլտուգլարը զաննօլունուեօր։

Պու քէյֆիյէթ՝ Այտընտա խայլի թէէսսիւր իթմիշ վէ պազը չիւպհէլի քիմսէլէր թէվգիֆ օլունմուշլար տըր։

Այտըն միւթէսարըֆը իլէ բօլիս միւտիրի Մահմուտ պէյ՝ խըրսըզլարըն պուլունմասը իչին թէշապպիւսաթը լազըմէյի իթթիխազ իթմիշ օլուպ, թահգըգաթա տէվամ օլունմագտա տըր։ Միւշար վէ միւմայիլէյհիմանըն պու պապտաքի սայ ու գայրէթլէրի շայեանը թագտիր տիր։

Քէշէճեան Հ. Սերովբէ Վ.ի տախի՝ պէօյլէ պիր թէհլիքէտէն գուրթուլմըշ օլմասընտան տօլայը թէպրիք իտէրիզ. չիւնքի խըրսըզլարըն ․․․ մագսատի խըրսըզլըգ օլտա պիլէ, եօլէ մահիր խըրսըզլարըն տաիմա էլլէրինտէ սիլահ պուլունաճաղը թապիի օլտուղընտան, մանասթըրտա վիճուտլարը կէօրիւլտիւկիւնտէ, Վ.ի տէ ․․․ տա թէլէֆ իթմէլէրի իհթիմալին խարիճինտէ տէյիլ իտի։ Ջաթէն չէնտ կիւն էվվէլ պաղը խըրսըզլար եինէ օրալարտա սիրգաթ գաստըյլէ պաղը էվլէրէ կիրէրէք, քի՝մ պիլիր նէ կիպի ահվալ սըրասընտա իքի քիշիյի թէլէֆ իթմիշ օլտուգլարը՝ ալտըղըմըզ մալիւմաթտան անլաշըլմըշ տըր։

Ֆազլաթ հէր հալտէ պու ճանի վէ սարիգլէրին բէնշէրի ատալէթէ կէչէրէք միւսթահագգ օլտուգլարը ճէզայը չարըլաճագլարը չիւպհէսիզ տիր։

ՔԻՐԱԼԸԳ ԱԲԱՐԹԸՄԱՆԼԱՐ

ՇԻՇԼԻՏԷ ԹՐԱՄՎԱՅ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ

Օսման պէյ կազինօսը իթթիսալինտէ

Քիւչիւք վէ պէօյիւք հէր գըթաատա սէնէտէ 30 լիրատան 65 լիրայա գատար քիրալըգ աբարթըմանլար սու իլէ պէրապէր,

Պունլար՝ իսթէնիլտիկի վագըթ էշեակէրինէ պիւլէչտիրիլէպիլիր։

Վէ քեաֆֆէսի տախի բօրեազ վէ լատօս թարաֆընա նազըր օլուպ, քեաֆֆէսի աբարթըմանլարըն օտալարընտա էլէքթրիգ գամբանալարը մէվճուտ տըր։

Քիւչիւք չօճուգլար իչին օյնամագա մախսուս վասի պիր մէյտան պուլունուպ, պու մէյտանտա պէօյիւքլէր տախի նէվ պէ նէվ օյունլար իճրա իտէպիլիրլէր։

Իսթէնիլտիկի վագըթ աբարթըմանտան տիշարըյա եօլ․․․, պիր սըրասը իթտիրմէք իչին, պիլա իւճրէթ պիր ․․․ մախսուս՝ քիրաճըլարըն թահթը էմրինտէ տիր։

Քիրալամագ արզու իտէն զէվաթը քիրամ՝ Անանեան էմլաքը գարուճըսընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։ 2—36

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Թէշրիֆաթը ումումիյէ նազըրը վէ Թէրճէմանը Տիվանը Հիւմայուն տէվլէթլու Իպրահիմ պէյ էֆ. հազրէթլէրինէ րիւթպէի վէզարէթ, Շուրայի տէվլէթ Միւլքիյէ տաիրէսի ազալըղը՝ Սիտամ պէյի սանիէ Մավրօեէնի պէյ հազրէթլէրինէ, Ֆէաճի պաշը Ալի պէյէ ուլէա էվվէլի, Օրման, մէատին վէ զիրաաթ նէզարէթի ըմթաթիաթիգ միւտիրի Սիւրմէլեան Արթաշէս էֆ. յէ ուլէա սանիսի, Տէրիսաատէթ իսթինաֆ մահքէմէսի ազասընտան Հոգոցեան Վիչէն էֆ. յէ սանիէ րիւթպէլէրի թէվճիհ. Սիվաս վիլայէթի տէֆթէրտարըլըղընա՝ Եանիա վիլայէթի տէֆթէրտարը Եավէր էֆ. թայինի. Իզմիր Լաթին սէրրիազօրօսը Մօնս. Մարէնկօյա Չնճի Օսմ., Նազօսօ սէրրիազօրօսը Մօնս. Գամասէյ իլէ Մօնս. Բալէօլօկա Չնճի Մէճ., Պէյօղլունտա քեային Սէն Ժօզէֆ նամ Ֆրանսըզ մէքթէպ միւտիրի բահիպ Անտրէաս Ճինամէզ Վարուգա Չնճիւ Օսմ., մէզքիւր մէքթէպ թալէպէսինտէն պազըլարընա Սէնայի միտալեալարը. Թէրզի մասամ Գաթինայա Չնճիւ Շէֆագաթ Նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն, սէլամլըգ րէսմը ալիսինի թէմաշա իթմէք իւզրէ, տաիրէի մախսուսէտէ, մէպիւզաթը րէսմիէտէ զիքր օլունան զէվաթը քիրամտան պաշգա, Ինկիլթէրրա սէֆարէթի միւսթէշարը, Ինկիլիզ գօնսօլօսը Ֆիլէմինք սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը, 48 գատար միւթէպէրանը էճանիպ, Սըրբրայզ վէ Թայն Ինկիլիզ սէֆինէլէրինտէն խայլի թայֆա հազըր պուլունուպ իճապ իտէնլէր՝ պիլվասըթա նայիլի իլթիֆաթը Շէհրիեարի օլմուշլար տըր։

—Խաքիբայը Շահանէյէ արզը ուպուտիյէթ իթմէք իւզրէ Ռուս Մէլքիթ-գաթօլիք բաթրիկի րիւթմ. Քիրիլօս էֆ. հազրէթլէրի պազը մէթրօպօլիտլէր վէ տիկէր մէմուրին իլէ տիւն չէհրիմիզէ մուվասըլէթ իթմիշլէր տիր։

Թէշրիֆաթը Տիվանը Հիւմայուն մէմուրլարընտան Թալաթ պէյ՝ Մէսէրրէթ իսթիմպօթըյլա վաբօրա կիտէրէք, մէրասիմի իսթիգպալիյէի իֆա իյլէմիշ տիր։ Պատէհու միւշար վէ միւմայիլէյհիմ՝ մէզքիւր իսթիմպօթ իլէ Պէշիքթաշ իսքէլէսինէ չըգարագ արապալար իլէ Մապէյնի Հիւմայունա կիթմիշլէր, վէ արզը ուպուտիյէթ իտէրէք, պիլ վասըթա նայիլի իլթիֆաթը Շէհրիեարի օլմուշլար տըր։

Բաթրիկի միւշարիւլէյհ տիւն Սագըզ աղաճընտա քեային քիլիսէտէ պիւյիւք միւթէպէրան հազըր օլտուղը հալտէ պիր նութգ պէլիղ իրատ իլէ հուզուրըն էտիէի մէֆրուզէյի հազրէթի Բատիշահիյի եատ ու թէքրար իթմիշ վէ ամինխան օլմուշլար տըր։

—Պէշիքթաշ իլէ Հայտարբաշա արասընտա վաբօր իշլէթմէք իւզրէ, Իտարէի Մախսուսէ իլէ Շիրքէթի Խայրիյէ պէյնինտէ իհրաճ մուխապէրաթ օլունուեօր։

—Տիւն կիճէ, Իսթանպօլտա, Խասէքի ճիվարընտա 10 օտալը պիր էվտէն եանկըն զուհուր իտիպ, 4—5 խանէ եանմըշ տըր։

—Սագըզտա զէլզէլէ տէվամ իթմէքտէ վէ պազը պինալար եըգըլմագտա տըր։

—Այընմըշ վէ ախիրմիշ սիքքէլէրին բիյասատան գալտըրըլըգ եէնիտէն էրիթիլմէսի իչին Մալիյէ նէզարէթի Պապը Ալիտէն միւսաատէ իսթէմիշ տիր։

—Տէմիր եօլը խաթթընա նէզարէթ իտէն սաաքիրին գըշ էսնասընտա իգամէթի

իչին, Նարգ ալմիր եօլարը պօյունատա քէարկիր գարաղօլխանէլէր ինչասը խուսուսունա իրատէի սէնիէ սուտուր իլէմիչ տիր։

—Հալէպ վալիի ճէտիտի Քեազիմ պէյ հազրէթլէրինին վալիլիք ֆէրմանը չըգան հաֆթա մէրասիմի միւթատէ իլէ օգունմուշ, վէ պատէհու էտիէի մէֆրուզէի հազրէթի Բատիշահի եատ ու թէքրար իտիլմիշ տիր։

—Կէչէնատ Պիղատա վուգուլնի եազտըղըմըզ հարիգատէ, չէհրին իչատ իքի գըսմը եանմըշ տըր։ Ճէման 520 տիւքքան (եանի թէքմիլ չարչը), 590 խանէ, 3 ճամի, 4 մէքթէպ, Ս. Գէորգ նամ էրմէնի քիլիսէսի իլէ մէքթէպի վէ միւշթէմիլաթը, հիւքիւմէթ գօնաղը վէ բօսթախանէ միւհթէրէգ օլմուշ տըր։

—Բէնչէնպիհ կիւնիւ Գասրմ-բաչատա պաղը չինկեանէ գարբլարը արասրնատա պիր չօճուգ մուարազասը զուհուր իտէրէք, տիլ գավկասը էլ գավկասընա թէպտիլ օլմուշ, վէ պու արա սաչ սաչա պաչպաչա գաթըլմըշ վէ գասրնարը եարտըմընա կէլէնէլէրէն 20 եաչլարընատա ճէմալ իսմինատ պիրի՝ եէրտէն գավրատըղը պիւյիւճէք պիր թաչը՝ էվվէլա Սալիհ նամընատա պիրինէ ֆըրլաթմասըյլա, թաչ մէրգումըն պաչընա իսապէթլէ տէրհալ եէրէ տիւչիւպ էօլմուշ, վէ քէյֆիյէթէն խապէրատար օլան ճիվար բօլիս մէմուրը Իսմայիլ էֆ՝ մահէլլի վագըյա եէթիշէրէք, գաթիլի թուրմագ իսթէմիշ իսէ տէ, գաթիլ՝ միւսամիլէյի տէ պաչընին իքի եէրինատէն թէկրիքէլլէճէ եարալամըշ տըր։ Դաթիլ վէ տիկէրլէրի՝ մահէլլի զապթասը մարիֆէթիյլէ տէրաէսթ օլունմուշլար տըր։

—Զըգան հաֆթա Պուլկարիսթանըն հէր թարաֆընա տէվամը եաղմուր եաղմըշ վէ սէլլէր՝ տէմիր եօլունու պօղմուշ տըր։ Վարնա իլէ Ռուսճուգ պէյնինատէ մուխապէրաթ գաթթ օլունմուշ տըր։

—Էվվէլքի կիւն վէ տիւն չէհրիմիզէ չիատէթլէ եաղան եաղմուրլար՝ այշագ մահալլէլէրատ պաղը էպնիէյի պատմըշ տըր։

—Դաստըքէօյինատ Դուրպաղըլը-տէրէ քօլիս մէրքէզի զօմիսէրի Հաֆըզ Մահմուտ էֆ., կէչէն կիճէ իքի չիպէնէլի չախսը թուրմագ իսթէտիկինատէ, մէրգումտար՝ գամա իլէ միւամիլէյի թէնլիքէլիճէ եաբալաերպ ֆիրար իմմիշլէր տիր։ Ճարիհէրուէն պիրի՝ Թէքսանէի ամիրէատէն թարտ օլունմուշ Օսման իսմինատ պէրի իմիշ։ Ճարիհէր արանմագատա տըր։

—Իրանատա եումուրճագ իլէթի իճրաի հիւքմ իմմէյէ պաչլամըշ տըր։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

«Բէսմը Տամղա Գանունընը», 4160 Ն։ լը Նիսսանէմիզատ 10ընճը մատատէյ գատատ տէրճ իմմիշ, ֆագաթ տէվամ իտէմէմիշ իսէ։ Մէղքիւր գանունըն հէր քէսճէ էհէմմիյէթի իսէ տէրքեար օլուպ, վագատա ղաղէթամըզ իլէ իլանը պիր աղ կէճիքմիշ իսէ տէ, պէօյէ գանունլարըն հէր կիւն օգունուպ միւթալէա իտիլմէսի ֆայատէտէն իսալի օլմասըղընատան, վէ չուարալըգ ղաղէթամըզատա բոման տէրճինէ հէնուզ պաչլամասըղըմըզատան, ինչպու մուհիմմ գանունը, հէր նիսսանէմիզատ թատ իլէ, իքմալէ դարար վէրտիք։

ԲԷՍՄԻ ՏԱՄՂԱ ԳԱՆՈՒՆԸ

(4160 նումէրատան տէվամ)

11 մատատէ.— 5 ղ. վէ անտէն ֆագլա տամղա բէսմինէ թատի օլուպ, մէհաքիմ վէ տէվարի հիւքիւմէթէ բէսմէն իպրաղ օլունան էվրագը խիւլասա վէ սուրէթլէրինատէն 5 ղրշ., վէ պու մըղատարատան տուն տամղա բէսմինէ թատի օլան էվրագը խիւլասա վէ սուրէթլէրինատէն տախսարլարընընը թատի օլտուղը տամղա բէսմի իսթիֆա օլունաճագ տըր։

12 մատատէ.— Բէսմը մագթուէ թատի օլուպ, 100 ղշ., վէ անտէն տուն մէպլաղը նաթըգ պուլունան սէնէտատթ, 40 ղրշտան տուն մէպլաղը հավի մագպուզ վէ իպրա սէնէտլէրի միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, 10 բարալըգ տամղա բէսմինէ թատի տիր։

ԻՒԶԻԻՆՃԻԻ ՖԱՍԸԼ

ԲԷՍՄԸ ՆԻՍՊԻ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԴԸՍՄ

Միգատարը բուսում հազգընատա տըր։

13 մատատէ.— Ռուսումը մագթուէ իլէ մուֆիյէթ ֆասըլարընատա մուհարբէր էվրազը զայը քեաֆֆէի էվրագ վէ սէնէտատթ վէ թիւթիւն վէ էմմատատ սարէ, իխրաճատթ սէնէտատթը նաթըգ օլտուգլարը վէ եախուտ սէնէտատ միւնտէրիճ բրագամլարըն հասըլ իտէճէկի մէպալիգ նիսպէթինատ բէսմը նիսպիյէ թատի տիր։ Բէսմը մէզպուր պէր վէճհի ատթի թայեին իսիլմիշ տիր. Շէօյէ քի,

100 ղ. վէ անտէն տուն մէպալիգ իչին 10 բարա։

100 ղ. տան եօգարը 1000 ղ. ա գատար 20 բարա։

1000 ղ. տան եօգարը 2000 ղ. ա գատար 40 բարա։

2000 ղ. տան 10,000 ղ. ա գատար պէհէր 2000 ղ. վէ քիւսուրը իչին 1 ղ., վէ 10,000ատն 100,000 ղ. ա գատար պէհէր 5000 վէ քիւսուրը իչին 100 բարա, վէ 100,000 ղ տան ֆազլա մէպլաղ իչին պէհէր 10,000 ղ. վէ քիւսուրը իչին 5 ղ. իսթիֆա իտիլիր։

ԻՒՐԻՆՃԻ ԴԸՍՄ

Սէնէտատթը թիւճճարիյէ

14 մատատէ.— Մէմալիք իէճնէպիյէտէն վէ մէմալիքի տէվլէթի Ալիյէ էեալարընատան իշպու գանուն հիւքմինճէ բէսմը տամղա ուսուլի ճարի օլմաեան մահէլլէրատէն մէմալիքի մահրուսէի Շահանէ իւզէրինէ թանզիմ օլունան բօլիցալար վէ էմրէ մուհավվէլ վէ եա համիլինէ տիտ սէնէտալէր, մանատթօլար, ըրթրէթլէր, վէ ալընըպ սաթըլան պիլճիմլէ էվրագ վէ սէնէտատ, թը թիւճճարիյէ՝ մէմալիքի Շահանէ ատախլինատ թանզիմ օլունանլար միսիլու մատատէի սապգա հիւքմինէ թէվֆիգէն բէսմի նէսպիյէ թատի տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէնին պիրինատէն տիկէրինէ քէչիտէ օլունուպ, տախիլի մէմալիքի Շահանէատ մէվզբի թէտավիւլէ վազ օլունան վէ մէզքիւր իւլ էսամի էվրագ նէվինատէն օլան էվրագը թիւճճարիյէ՝ 13. իւնճիւ մատատէ մուտատէն նիսպէթին նըսֆը տէրէճէսինատ բէսմի թատի տիր։

Սէնէտատթը թիւճճարիէյի մէպհուսէնին տամղա բէսմի՝ տախիլի մէմալիքի Շահանէատ պէյ ու ֆիրուխթ վէ թէէտիյէսինատէն էվվէլ իլք իսթիմալ իտէն թարաֆատան թէսվիկ իտիլճէք տիր։

15.— Պիր վէ եա իքի վէ եա իւչ վէ եա անտէն զիեատատ նիսսանէ օլարագ թանզիմ օլունան բօլիցա վէ եա սաիր էվրագը թիւճճարիյէնին եալընը մէվզբի թէտավիւլ չըգարըլմատան նիսսանէրի բէսմ թատի օլաճագ վէ չու գատար քի, թէտավիւլ չըգարըլմատան նիսսանէրատէն պիրի իչին բէսմին թէէտիյէ իտիրմիշ օլմասը՝ մէվզբի թէտավիւլատ պուլունան նիսսանէնին բէսմի տամղատատան իսթիսնասընը միւսթէզիմ օլմատաճագ տըր։

(Տէվամի)

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպօլ իտարէխանէլէրի՝ պու կիւն թատիլ օլունմուշլար տըր։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ ՊԱՆԳԱՍԸՆԸՆ

Գալաթա, Պէյօղլու վէ Իսթանպօլ իտարէխանէլէրի՝ պու կիւն թատիլ օլունմուշլար տըր։

ՎԻԵՆՆԱ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԵՔԹԷՊԻ

ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԲԱՆԿԱԼԹԻՏԷ

48 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷԻ ՏԷՎՐԻԷ

ՄԷԿԹԷՊԻՄԻԶ 1904 սեպտեմ. 1/14ատ քիւչատ օլունաճագ տըր։

ՄԷԿԹԷՊԻՄԻԶՏԷ՝ իսթիեաճամը հազըրէեէ թէվֆիգէն թանզիմ օլունմըշ չիմտիքի իքինճի տէրէճէ մէքթէպլէր (école secondaire moderne Réalschule) բրոկրամը թատիգ վէ իճրա օլունուր։

ԷԼՍԻՆԷ.— Էրմէնիճէ, թիւրքճէ, ֆրանսըզճա, ալմանճա, ինկիլիզճէ։

Իւլում.— Մաթէմաթիք, չիմի, թաբիիի թատիի, թարիխ (պունլար ֆրանսըզ վէ ալման լիսանլարըյլա թէտրիս օլունուր)։ Ճօղրաֆիան թիւճճարի, իլմը հիատ, միւքեաթէպէ (ալմանճա, ֆրանսըզճա վէ ինկիլիզճէ)։

ՄՈՒԱԼԼԻՄԼԷՐ.— Տախիլի վէ խարիճի 20 գատար մուալլիմլէր իճրաի թէտրիսատթ իսթէճլէրէր տիր։

ԵԷՆի կէլէճէք չակիրատան օգուտ 16ատան իթիպարէն գապուլ օլունմատատ իպթիտար օլունաճագ տըր։

Միւտիրի մէքթէպ

Հ. ԳԱԲՐԻԷԼ Ծ. Վ. ՄԷՆԷՎԻՇԵԱՆ

8—20

ՈՒՍՈՒՄՆԱՐԱՆ

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

ԲԵՐԱ, ԵԷՇԻԼ ՓՈՂՈՑ 1.

Ուսումնարանիս ԺԵ. տարեշրջանը կը սկսի Զորեքշաբթի, 1)14 Սեպտեմբեր 1904։

Աշակերտաց ընդունելութեան և ուրիշ մանրամասնութեանց համար պէտք է դիմել Տնօրէնութեան, Երկուշաբթի, Չորեքշաբթի և Ուրբաթ օրերը, առաւօտեան ժամը 9—12 (ը։ եւ։)։

Բերա, 15)28 օգոստոս 1904

Խնամակալութիւն

Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ

Ուսումնարանի

3—10

ԴԻՆԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՔԵՐՑ ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ

Ի ԲԵՐԱ

Վարժարանս մասնաւոր ուշադրութեամբ և նորագոյն դիւրաւոյց մեթոտներով կը սորվեցնէ իր սանուհեաց հայերէն — հին և նոր— և գաղղ. լեզուները. ուսուցման լեզուն է առաջին հինգ տարիներուն մէջ հայերէն և գաղղիերէն, վերջին երեք տարիներու մէջ միայն գաղղ.։ Գաղղիացի օրիորդ մը նոյն լեզուին դասերը կ'ասանդէ և գաղղիագէտ Քոյրեր աշակերտուհեաց հանդէպ կը կատարեն հսկողութեան և դաստիարակութեան այլեւայլ պաշտօններ, որով վարժարանս կարողացած է տալ ազգին այնպիսի չքջանաւարտ սանուհիներ՝ որոնք կրնան մրցիլ գաղղ. դպրոցներու չքջանաւարտներու հետ նոյն լեզուին գործածութեան մասին։ Մինչդեռ խնամքով կ'ուսուցանէ նաև կարեւոր գիտութիւններ, առանձին անտեսութիւն, ձեռագործի այլեւայլ ճիւղեր, գծագրութիւն, ձեռագիրութիւն և կար։ Իր մեծագոյն պարագան համարած է ուշադրութեամբ հրակել բարոյական դաստիարակութեան, կազմել նկարագիրն պարագի և պատուոյ սէրը արծարծելու անոնց սրտին մէջ։ Կամաւոր դասերն են դաշնակ և վերմաներէն։

Գիշերօթիկներն կը վայելեն մայրենի գուրգուրանք, խղճամիտ հոգածութիւն առողջութեան։ Դպրոցին տպուած Ցայտարարութիւնը, որ կը բովանդակէ նաև ընդունելութեան պայմանները, փոփաքողաց կը ղրկուի։

Մանրամասն տեղեկութեանց և բանակցութեան համար կարելի է դիմել Վարչութեան Վարժարանիս, ի Զէյտ փողոց, շաբաթ օրերը մինչեւ կէս օր, իսկ դպրոցին վերաբացումէն վերջ, որ տեղի պիտի ունենայ սեպտ. 6ին, ամէն օր մինչեւ կէս օր։

Միւնոյն դրութեամբ կ'ընթանան նաև Միաբանութեանս Սամաթիոյ, Քազկեղոնի և Բանկալթիի վարժարանները, որոնց վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ սեպտ. 1ին։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Բերա, 10 Օգոստոս 1904 4—10

ՀԱՄԱԶԳԵԱՑ ՎԱՐԺ. ՕՐԻՈՐԴԱՑ

ԲԵՐԱ, ԼԱԼԷ ՓՈՂՈՑ ԹԻՒ 11

Համազգեաց Օրիորդաց Վարժարանի 1904—1905 դպրոցական տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ 1 սեպտ.։ Վարժարանը նոյն օրը կը բացուի. իսկ դասախօսութիւնք կ'սկսին հետեւեալ Երկուշաբթի 6 սեպտ.։ Նորին Երանութիւնն, Ամեն. և Գերերջանիկ Հոգեւոր Տէրն, իւր ծանօթ ուսումնասիրութեամբ և բարեսիրութեամբ հաճած է իւր հայրական հոգածութիւնը նուիրել Վարժարանիս բարոյական և նիւթական լաւագացման համար. և փոքաւոր և անձնանուէր Ուսուցչական մարմնոյ ձեռնտուութեամբ։ Հոգաբարձութիւնս հաստատապէս կը յուսայ թէ, դպրոցական ներկայ տարեշրջանը յոյժ արդիւնաւոր պիտոր ըլլայ աշակերտուհեաց համար։

Վարժարանիս նոր աշակերտուհի արձանագրել ապրու փափաքող ծնողք կրնան դիմել ի Վարժարանս, վերաբացման թուականէն սկսեալ, և ուզղակի Տեսչուհի Տիկնոջ հետ ընդունելութեան պայմանաց վրայ տեսակցիլ։

Վարժարանս պատրաստ է նաեւ գիշերօթիկ աշակերտուհիներ ընդունիլ յատուկ պայմաններով։

Հոգաբարձութիւն

2—5 ՀԱՄԱԶԳԵԱՑ ՕՐԴՑ. ՎՐԺ.

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1904 սեպ. ամ վատէսի իսիթամ պուլան 29 նումէրօլը գուբօնը վէ քէղա 1904 օգոստոս 1)14 գուրա քէչիրէսինատ ամօրթի օլան 100ատ 4 ֆարգլի Օսմ. Գօնսօլիսատ թահվիլաթընը պէտէլի՝ սեպտ. 1(14ատէն իթիպարէն Օսմանը պանգասընը Բարիզ, Լօնտրա վէ Իսթամպօլ կիչէլէրինատ վէ քէղա Պէրլինատ Մ. Պլայխրօտէր վէ Ֆրանգֆորթ սիր Մայնատա Պէթման պիրատէրլէրի պանգալարընատան թէէտիրէ օլունաճագը՝ թահվիլաթը մէղքիւրէ ատնապընա իլան օլունուր։

ԳԱԼԱԹԻ ՊՕՐՍԱՍԸ

27 Օգոստոս

	Ղ.	Բ.
Թէվֆիգա իտիրմիշ Էսհ ուսմուրի	94	10
Բուսմէլի չըմէնտաֆէրի ֆր.	121	25
Թահվիլաթը միւսթաղէլի Օսմ.	508	
Օսմ. պանգասը սէնէտատթը	573	
Տէվլէթի Ալիյէ Բէյի	381	
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	12—
Բէյի ապանու	13	
Տէրթ. Թրամվայ զաբ.	6	5
» » Թահվ ֆր.	493	
Տէրիսաատէթ Բըրիմըմ	513	

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ԳԻՆԱԹԸ

	Ղ.	Բ
Օսմ. լիրասը 100 ղշ-տան	108	2
Գէնաղ մէճիտիէ ֆարզը	103	10
Մէթալիք	89	12
Բոլ	87	14
Ֆրանսիզ ալթունը	109	33
Ինկիլիզ լիրասը	51	3
Դրամից	8	66
Գարպոն զայմանի		

Սահիպի իմքիեազ վէ մէսուլը ղազէթա

ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ